Jîn

Jimara nehê | Heyva Kanuna Dûê 2007 | Vercinye, Emrîke | perê - 1

Serê salê pîruz bit! Li vê demê salê ez ȟes dikim bînim bîra xu ȟemî çalakî u delîva yêt sala çûî. Sala 2006 bu min her dû xuş u zeȟmet bîn.

Programa Inglîzî ya me li Zaxo u Dihukê bu salekê girtî ye da em hêş amade bikîn. Pêtivî bî min kitêbêt Inglîzî dîti ban me şîa yasaî (qanunî) çapî bikîn. Bu sala 2006 me hindek ders ji internetê kirrîn, u bu sala 2007 dê me kitêbêt xu yêt nî hebin. Havîna bêt dê sêî programa Inglîzî li Zaxo bi kar bînî! (Li me bibure - havîna bêt programa Inglîzî ya Dihukê nîne.)

Sala 2006 heyva êk xoşka min çû ve Oẍunde (li Efrîqîa). Ew li wêrê mamosta ye ya zanîna xwêndin u nivîsînê. Ez nabînim ȟeta dû sê sala. Babê min dû car ‘emelîat kir u ew gelek zeȟmet bî bu her dû deyk u babêt min. Birayê min mala xu bir ve Emrîke piştî hindek sala li Filipînê dijîan. Min harî karîa wan kir, min timbêla wan ji wîlayeta Teksis ȟeta wîlayeta Waşîngten hajut. Rêka me neh roj bîn çunku li ser rêkê em çûîn mêhvan malêt miruvêt xu u hevala.

Li sala 2006 dû hevalêt min mirin. Hevalek dî pênceşêr (seretan) hebî, belê bi çakîa Xwidê u bi dermankirina kîmîayî sax bî. U hevala min ya dî biçîk ji ber çû. Nevîa meta min ji nesaxîa şekirê mir.

Sala 2006 jî gelek xuş bî! Ez li nik ȟemî mala xu bîm. Êk car li gel xoşka xu, dû car li gel mala birayê xu, u dû car li gel deyk u babêt xu bîm. Hindek hevalêt min biçîk bîn (Ser xêrê bit!) u keyfa min hat çunku min şîa bu biçîkêt wan betenîa çêkim. U min behira pitir salê li gel hevalêt xu li Vercinye burand. Min hevalêt xu yêt kevin u nî dîtin.

U li sala 2006 min nivîsandina **Jîn** dest pê kir!

Miradêt te bu sala 2007 çi ye? Heker Xwidê ȟes bikit xizmeta min bu sala 2007 eve ne:

- Heyva dû bu dû ȟeftîa ez dê çim ve bu Kurdistanê.
- Havîna bêt bu dû sê heyv ez u hindek mamostayêt Inglîzî dê çîn Zaxo.
- Heyva yazde ez dê cejina şîkirina deyk u babêt xu pîruz kim li gel wan. (50 years!)

Xwidê miradêt te bikit li ser şulêt qenc u baş!

Her tiştekî demek yê hey, u her fermanek li jêr esmanî bit çerxek yê hey,
Deykbînê demek yê hey u mirnê demek yê hey,
Çandinê demek yê hey u çinînê jî demek yê hey,
Kuştinê demek yê hey u dermankirnê demek yê hey,
Kavilkirnê demek yê hey u avakirnê jî demek yê hey,
Girîanê demek yê hey u kenînê jî demek yê hey,
Nale nalê demek yê hey u dîlanê demek yê hey,
Pijalekirna bera demek yê hey, u kumkirna wan jî demek yê hey,
Maçîkirnê demek yê hey u hêlana wê jî demek yê hey,
Feydê demek yê hey u xusaretîê jî demek yê hey,
Diristkirnê demek yê hey u xirabkirnê demek yê hey,
Dirrandinê demek yê hey u durînê demek yê hey,
Bê dengîê demek yê hey u aşkirakirnê jî demek yê hey,
Evînê demek yê hey u kînê jî demek yê hey,
Şerî demekê yê hey u aştîê demek yê hey.

U da guhê xu bidîne dîmahî ya peyvê hemîê, u dê biperêse (îbadetê), u amujgarîêt wî biparêze, çunku eve hemî erkê miruvî ye çunku Xwidê dê her karekî sizayê wî ditê çendê veşartî bit, çi qencî yan jî çewtî.

- axiftina Silêmanî Pêẍember

Azadîa rastî çi ye?

Behira azadîa rastî ye heker miruv seĥet baş hebit ...
da em xizmeta Xwidê u xizmeta miruvêt dî bikîn ...
u da em hevwelatîêt baş bîn welatê xu bîn.

Nesaxîa Şekirê

Dû Kurd hebîn. Navê êkê "Sêvê" bî u navê ya dî "Vîn" bî. "Sêvê" li bajêrê mezin bî ye, belê ne şîa biçite qutabxanê. Zî şî kir u bî xudana heşt biçîka. U bîjin bî u feqîr bî u li gel kurrê xu jîa. "Vîn" nevîeka aẍaî bî u gelek zêngîn bî. Şî kir u şeş biçîk hebîn.

Jîana Sêvê ji jîana Vînê gelek feriq bî, belê çar tişt li jîanêt wan rast wek êk bîn: (1) her roj gelek xwarina Kurdî xwar [wek bab u bapîrêt xu xwar], (2) her roj rînişti bîn u şul nedikirin, ne yê jur ve u ne yê ji der ve, (3) her dû qelew bîn, u (4) her dû nesaxîa şekirê hebîn.

Dixturî gut Sêvê u Vîn dê gelek nesaxî dê hebin ji ber nesaxîa şekirê. Hindek tişt li jîana xu biguhurrin. Dixturî gut:

- Ciẍara ne kêşe
- Xu ze'îf bike
- Her roj 30 deqîqa bi rê ve herre
- Rojê dû sê cara duhinî li pêt xu bide da çerimî zivir u kelişî ne bit
- Her roj gelek avê vexu (8 perdaẍa vexu)
- Gelek birincê u nanê spî NE xu
- Pitir derametî u fasolîa u baqila u sindîa u hinarêt tirrş bixu
- Xwarina kelandî yan firnê bixu
- Xwarina nav duhinî da qelandî NE xu
- Kêmtir duhinî di xwarina xu da bi kar bîne
- Şekirê NE ke di çayê xu da
- Şekira taybetî bi kar bîne
- Pepsîê u Kukê u şerbetê NE vexu
- Tiştêt şirîn NE xu

Sêvê guhê xu daî dixturî u hindek tişt li jîana xu guharrt. Gut xu, "Ez dişêm biguhurrim" u guharrt. Her roj çû pîa ji der ve, yan heker cew (seqa) nexuş bî çû selalê u xwarê derinca li mala xu. Rojê dû sê cara duhin li pêt xu da u pêt wê ne kelişî bîn. Ciẍare hêla. Pepsî u şerbet ne vexwar u şekirê taybet bi kar îna. Pitir av vexwar. Nanê reş pêş nanê spî ve xwar u kêmtir birinc xwar. Goştê mirîşkê u kotilkê yêt di nav ava kelandî xwar. Wextê çû mêhvanîa malêt hevalêt xu, kêm kêk yan beqlawa xwar. Bes hindek tov u fisteq dixwar pêş tiştêt şirîn ve. Heker birsî bî hindek zilate yan deramet yan metfînî dixwar. Kêmtir duhin kir di xwarina xu da. Dîmahîa guharrtina wê bî piçekê ze'îf bî u seĥeta wê çêtir bî. Sêvê tê ne gehişt "çawa" ew guharrtin jîana wê dîar kir, belê seĥeta wê u jîana wê xuştir bîn. Temenê wê drêj bî u seĥeta wê baş bî u ĥemî nevîêt xu dîtin wextê mezin bîn.

Vîn jî guhê xu daî dixturî u gut hevalêt xu, "Ez parêzê digirim." Belê rastî çi tişt ne guharrt. Gut, "Nesîbê min e." Her dem ciẍare kêşa. Kêm pîa çû çunku her dem timbêla xu hajut bu ĥemî dira. Her roj Pepsî vexwar u gelek şekir kir di çayê xu da. Gelek u gelek birinc u nanê spî xwar, wek ji berî biçit dixturî. Kotilk u hêk u goştê mirîşk yêt di nav duhinî da qelandî xwar. Her dem bi keyfa xu dixwar u vedixwar. (Gelek mejî ĥişik bî!) Duhin ne daî pêt xu, gut zeĥmet bî. Welew her dem dermanêt xu xwar u her heyv çû dixturî, êşanê Vînê ji nesaxîa şekirê zêde bî. Pêt wê gelek êşan u çerimê pêt wê kelişîn. Hindek birîn hebîn çênebîn. Piç piç çavêt wê tarî bîn u dîtinê wê kêm bî. Hindek car didanêt wê gelek diarhan u pêtivî bî çû dixturî didana bihilkêşit. Vîn têgeheştî bî u ji amadeî xilas kir bî, belê ne vîa jîana xu biguhurrit. Wextê temenê wê 52 sala bi êşa dilî mir. Hindek biçîkêt wê hêş ciĥêl bîn u bê deyk mezin bîn.

Erê kê azadîa rastî hebî? Sêvê yan Vîn?

"Dîwara bu te dibêjim, bîkê guhê xu bidê."

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.

Zelamekî Şelel

Rojek ji roja ‘Îsaî ders digutine xelkî, hindek ji wan ferîsî [serukêt dînî] u mamostayêt desturî bîn. Ew xelke ji hemî gundêt Celîl u Yehudîê u Urşelîmê hat bîn u hîngê şîana Xudanî dîar bî da wana sax bikit.

Hindeka miruvek şelel [seqet] di nav nivîna da helgirti bî; ewan divîa bibine jur u danine ber ‘Îsaî. Demê ewan neşîaîn ji ber buşatîê biçine jur, îna birine ser banî u di nav bera li bina ra u li ser nivîna da hêlane xwarê, di nîva buşatîê da u li ber çavêt ‘Îsaî. Demê ‘Îsaî bawerîa wan dîtî, gut: “Ey miruv gunnehêt te hatine bexşandin [daqutandin].

Îna ferîsîa u mamustayêt desturî hizirêt xu kirin u gutin: “Eve kî ye axiftinêt bi gunneh dikit? Kî dişêt gunneha bibexşit [daqutit] heker Xwidê nebit?”

Belê ‘Îsaî zanî ew çi hizir dikin vêca bersiva wan da: “Hîn çi hizira di dilê xu da dikin? Kîşk bi sanahîtir e, heker bêjim, “Gunnehêt te hatine bexşandin [daqutandin]”, yan bêjim, “Rabe u bi rê ve here!”? Belê min ew tişt gut da hîn bizanin Kurrê Miruv li ser erdî şîana bexşandina [daqutandina] gunneha heye.” U gute ewê şelel, “Dibêjim te nivînêt xu hilgire u here mala xu.” U di cih da li pêş çavêt wan rabî u nivînêt xu rakirin u pesna [supasîa] Xwidê kir u çû mala xu.

Hemî guhişîn u tirsê girtin u pesna [supasîa] Xwidê kir u gutin: “Evru me tiştêt ḧinêr [bêbawerî] dîtin.”

- Mizgînîa Luqaî 5:17-26

“Jîn” guvareke têtе nivîsîn ji laê Şirînê. Heker te jimara guvarê bivêt, îmêla xu bu min virêke: jeenuazadi@cs.com

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.

Îmêlêt We

Silaw.

Mamosta Şirîn giyan. Silaw u rêz u xoşawîstimit peşkaş bêt u destit xoş bêt bo ew govare. Cuan e.

Legel rêzim da.

B.A.

Şulê te gelek baş e. Memnun.

G.S.

Çawan î, baş î?

Şirîn xan, gelek supas bu her namayeke tu bu me virêdikî. Daxaziya serkeftine bu te dikim.

J.

Deykbûna hizireta ‘Îsaî li te jî pîruz be.

Hevalê min jî guvara te divêt; bu wî virêke. Min divêt ez harî karîa te dikim.

Cejina te pîruz bit!

Ev dema te baş, xoşka Şirîn. Tu çawan î baş î? Bi rastî gelek keyfa min bi karê te ra hatî ye. Destên te xweş bin her serkeftî bî.

Min dixwast ji te ra bêjim ku zimanekî Kurdî baştir u rêzentir heye. Tu pê binvîsî çunku ev zimane te pê nivîsandî bi tinê li Dihukê te xwandin. Bizane min gelek keyf ji kristîana u cejina wan ra diêt.

Her bimînî di xweşîa da.

R.E.

Gelek supas xoşka Şirîn. Ez hîvîdar im ku te wextekî xuş bîr bite ser li “Roja Supasîê” da. Hîvîdar im te bibînim. Her van rojnama bu min virêke bê zeḧmet. Supas.

Ş.

Silav.

Belê ez Behdînî diaxivim u min jî divêt ez guvara “Jîn” werbigirim.

J.H.

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.

Peyvêt Kurdî Berambera Inglîzî: Seḧet Xuş!

BERAMBERÊ →

2 pidî
6 Ciẍera ne kêşe!
7 xwarnekê sivik
8 qelew
13 didan
16 Bizavê bike!
18 celta mejî
19 Ne qelîne nav duhinî da
20 bikelîne
21 sukerî
23 Bi rê ve herre
25 prutîn
26 Gelek avê vexu!
27 ensulîn
28 baqil / fasolî
29 şekirê di xwînê da

XWARÊ ↓

1 gulçîsk
3 Zeytê bi kêmî bi kar bîne.
4 bi seḧetî
5 Bike di firnê da
9 Xwarna birincê u nanî kêm ke.
10 sindî
11 goşt
12 ‘esab
14 dil
15 Pepsî ne vexu.
17 Beqlawa ne xu!
22 nesaxî
24 çav

Good Health

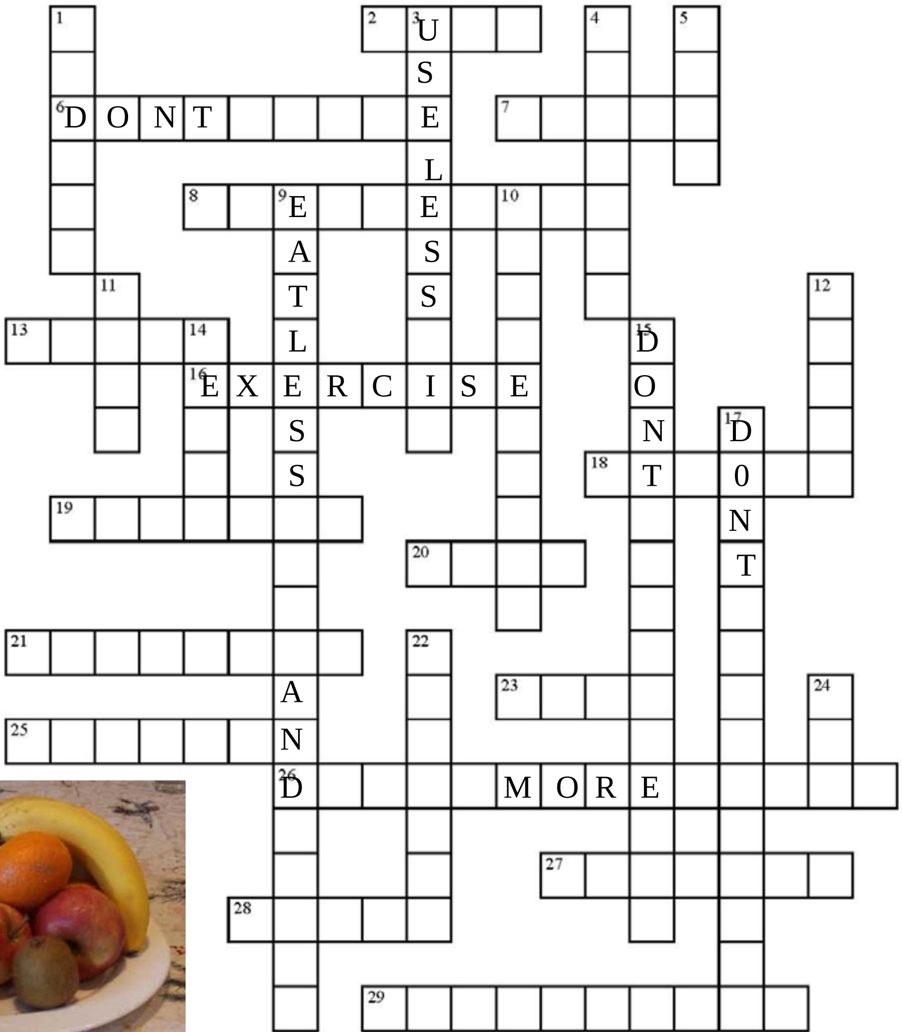

[Bersiva vê Beramberê li guvara meha bêt dê ête belav kirin.]

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.

Seȟet Xuş!

Ev xwarine bixu heker te seȟet xuş divêt u heker te nesaxîa şekirê ne vêt:	Ev xwarine <u>ne</u> xu heker te nesaxîa şekirê heye:
	fêqîê şirîn
deramet – zilate – fêqî	piskuêt – kêk – nestele – şekirk – çiklêt - beqlawa
singê mirîşkê u goşt u hêk (yê kelandî)	goştê mirîşkê u goşt u hêk u masî (yê qelandî)
çay – qehwe – neskafê (u KÊM şekirê bike tê da)	şekir – xwarnêt şirîn
av (gelek) – ava fêqî (kêm) - dew	Pepsî – Kuk – şerbet
kotilkêt sur – kotilkêt dew – kotilkêt karî – kotilkêt nîsik	kifte – kotilkêt savarî – kotilkêt Ḧelebê
xwarinêt sivik (rojê çar pênc cara)	xwarinêt mezin (rojê êk dû cara)

ji meha burî:

Deykbîna 'Îsayê Mesîḧ

www.coptic.net

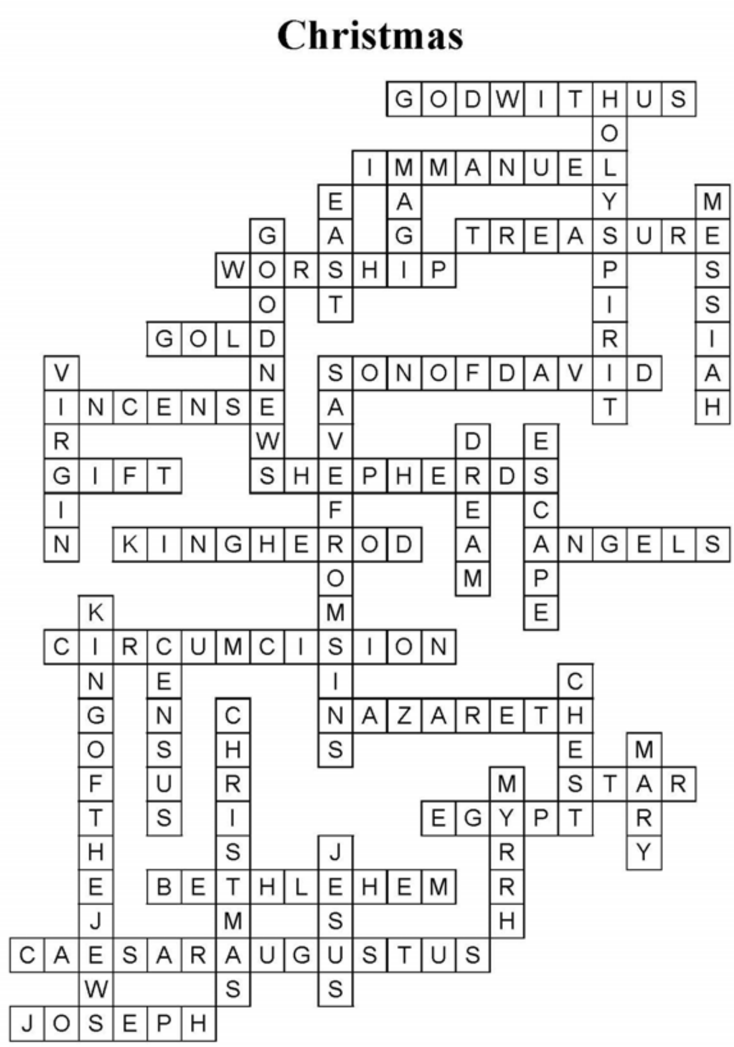

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

Xalid Şêxu
Khalid Shaykhu (singer)

Derîa Sur
Red Sea

çêl u berxik
cow and sheep

bi dest xu ve înan, … bîne
inherit (v)

mijîl
busy

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

Leîla ‘Elewî
Leila Elwi (Egyptian actress)

Rusîe
Russia

şelît
cassette tape

xudan kirin, xudan bike
take care of (v)

runahî
bright

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

Xec u Sîabend
Kurdish love story (like Romeo and Juliet)

Kerkuk
Kirkuk

defter (f)
notebook

gazî kirin, gazî bike
call (v)

ewir
cloudy

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

Feqîê Teyran
Faqiyae Tayran (poet)

kanî
spring (of water)

hijmartin
number

paqij kirin, paqij bike
clean (v)

ne rastî
false

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

Hişîar Zêbarî
Hishiyar Zebari (former minister of Iraq)

çîa
mountain

vidîu
video

hatin, bê (were)
come (v)

bi lez
fast

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

zexim
huge [people, animals]

cihê yarîa
playground

tijî
full

lênan, bilênê
cook (v)

bê ‘aqil
foolish

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

mezin
old [person]

muzexane
museum

baş
good

fî kirin, fî ke
mark a box with an X (on an application)

mij
foggy

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

dev mezin
big mouth [person]

Qamişlî
Qmishlee (city in Syria)

nîv nîv
half empty/full

baran hatin, baran bê (were)
rain (v)

gerim
warm

Texmînê Bike!

© 2007 by Şirîn - jeenuazadi@cs.com
not to be sold except by Şirîn; for free distribution only

bê axiftin
quiet [person]

Nî York
New York

drêj
long

befir hatin, befir bê (were)
snow (v)

xwehir
crooked

Elif Bê

’ ‘Îraq

A, a agir

B, b berx

C, c cami’

Ç, ç çav 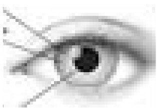

D, d dersuk

E, e enik

Ê, ê êxtîar

F, f fêqî

G, g gul

H, h heyv

Ḧ, ḧ ḧêştir

I, I Istralîe

Î, î îprax

J, j jijî

K, k kiras

L, l leymîn

M, m meymînk

N, n nubedar

O, o ode

P, p paîsigil

Q, q qelew

R, r rîvî

S, s sister

Ş, ş şeh

T, t temate

U, u Urdin

Û, û ûtêl

V, v vexwarin

W, w werîs

X, x xîar

Ẍ, ẍ ẍarîfk

Y, y Yunan

Z, z zirrna

“Jîn” guvareke tête nivîsîn ji laê Şirînê. Heker te jimara guvarê bivêt, îmêla xu bu min virêke: jeenuazadi@cs.com

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.

Muzîkvan

Ev wêne dirist kirin ji laê Gulzar Saliḧ, 2005.

© 2007 by Şirîn. All rights reserved. This publication may not be sold, except by the author. It is for free distribution only.